

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

« 24 »



Сергій ОКОВИТИЙ

02 2025 р.

ПОГОДЖЕНО

В.о. проректора

з науково-педагогічної роботи

Наталія ГУК

« 24 »

02

2025 р.

ПРОГРАМА  
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ  
для здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня  
за спеціальністю 035 Філологія  
(освітня програма – «Українська мова та література»)  
(спеціалізація – 035.01 Українська мова та література)

Розглянуто на засіданні вченої ради  
факультету української й іноземної філології  
та мистецтвознавства  
від « 18 » січня 2025 р., протокол № 8

Голова вченої ради Ір (проф. Ірина ПОПОВА)

Дніпро  
2025



## 1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Атестаційний екзамен (АЕ) передбачає перевірку передбачених ОП «Українська мова та література» (для 2021 року набору) результатів навчання і здобутих компетентностей у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які опанували навчальну програму за спеціальністю 035.01 Філологія (українська мова та література). Програма атестаційного екзамену відповідає освітній програмі «Українська мова та літератури» (редакція №4 для набору 2021–2022 н.р., пр. №13 від «24» червня 2021 р.), укладеній у відповідності до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія за першим (бакалаврським) рівнем (затверджений наказом Міністерства освіти й науки України від 20 червня 2019 року № 869).

Складання атестаційного екзамену передбачає перевірку таких сформованих компетентностей:

- ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
- ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ФК 13. Здатність орієнтуватися в сучасному літературному процесі (загальнонаціональному й регіональному), пов'язувати його особливості з соціальними, культурно-історичними, національно-політичними інноваціями, уміти його характеризувати із застосуванням традиційних засад і новітніх тенденцій літературознавства.
- ФК 14. Здатність інтерпретувати, оцінювати вітчизняну літературу крізь призму національної культурної своєрідності, у контексті інтелектуального, мистецького, релігійного життя українців.

Успішне складання атестаційного екзамену засвідчує такі результати навчання:

- РН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- РН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично

аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

PH3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

PH5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

PH6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

PH7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

PH10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

PH11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

PH13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

PH14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

PH15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

PH16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

PH17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

PH18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

PH19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Програма атестаційного екзамену складається з двох обов'язкових дисциплін *Сучасна українська літературна мова* та *Історія української літератури*, кожна з яких складається з 5 розділів, які здобувачі опановували протягом навчання за першим (бакалаврським) освітнім рівнем. Максимальна кількість балів за кожну дисципліну – 50 балів, максимальна за іспит – 100 б. Іспит вважається складеним на позитивну оцінку, якщо сумарна кількість балів не менше 60.

Програма атестаційного екзамену для здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізація 035.01 Українська мова та література (освітня програма «Українська мова та література») містить такі питання:

## 1. Сучасна українська літературна мова:

1. Лексика і фразеологія;
2. Фонетика і фонологія;
3. Морфеміка і словотвір;
4. Морфологія;
5. Синтаксис.

## 2. Історія української літератури:

6. Давня українська література;
7. Українська література I половини XIX століття;
8. Українська література II половини XIX століття;
9. Українська література кінця XIX - початку XX століття;
10. Українська література XX століття.

## 2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

### 1. Навчальна дисципліна №1 «Сучасна українська літературна мова»

#### 1. Розділ 1. Лексика, фразеологія і лексикографія.

Тема 1. Сучасна українська мова як об'єкт наукового вивчення. Українська літературна мова як унормована й опрацьована форма загальнонаціональної мови; її писемна й усна форми. Літературна мова і діалекти.

Тема 2. Формування української літературної мови на основі середньо-наддніпрянських говорів. Народно-розмовна основа мови творів І. Котляревського.

Тема 3. Роль Т. Шевченка у створенні лексичних, фонетичних і граматичних (морфологічних, синтаксичних) норм української літературної мови.

Тема 4. Слово як лексична одиниця. Лексикологія як лінгвістична дисципліна, її відношення до лексикографії, семасіології та етимології. Слово і поняття.

Тема 5. Слово в лексичній системі сучасної української мови. Основні властивості слова як значущої одиниці мови. Типи лексичних значень слів. Лексичне значення окремого слова. Однозначні слова, слова-терміни, багатозначні слова. Розвиток лексичного значення слова. Семасіологія як наука про семантичну структуру слова.

Тема 6. Синоніми в сучасній українській мові. Перифрази (парафрази) й евфемізми як види синонімів. Синонімічні ряди. Джерела синонімії. Синоніміка в граматиці.

Тема 7. Поняття омонімії. Основні типи омонімів: лексичні, морфологічні, словотворчі, синтаксичні. Походження омонімів. Міжмовні омоніми. Стилїстична функція омонімів; каламбури і каламбурні рими.

Тема 8. Пароніми в сучасній українській мові. Поняття паронімії. Використання слів-паронімів.

Тема 9. Антоніми в сучасній українській мові. Поняття антонімів. Словникові і текстуальні антоніми. Стилiстичне використання антонімів.

Тема 10. Склад української лексики з погляду її походження. Різні шари української лексики щодо її походження та їх історична зумовленість. Спільнослов'янська і спільносхіднослов'янська лексика, специфічно українські слова, старослов'янська та іншомовна лексика. Потреба боротьби із зайвими іншомовними елементами. Інтернаціоналізми та їхні ознаки.

Тема 11. Стилiстичні шари лексики. Лексика загальноповживана і специфічна: побутова, виробничо-професійна, науково-термінологічна, ділова. Емоційна лексика в сучасній українській літературній мові. Негативне й позитивне забарвлення слів. Слова поетичної та дитячої мови.

Тема 12. Склад української лексики з погляду її вживання. Лексика загальнонародного вживання. Лексика, у своєму вживанні обмежена територією (діалектизми), соціальним середовищем (професіоналізми, арготизми).

Тема 13. Лексика сучасної української мови з погляду її активного і пасивного складу. Неологізми і застарілі слова. Історизми, різні види архаїзмів як шари пасивного складу. Розширення і збагачення словникового складу у зв'язку зі змінами в житті народу. Принцип лексикологічного і семасіологічного аналізу слова.

Тема 14. Поняття «фразеологізм» і «фразеологія». Типи фразеологізмів, їх джерела. Етимологія деяких фразеологізмів. Синоніміка фразеологізмів та слів. Використовування фразеологізмів у різних стилях літературної мови. Функція фразеологізмів у художньому стилі. Шляхи та засоби поповнення сучасної української лексики і фразеології у зв'язку з економічним, політичним і культурним розвитком країни.

Тема 15. Лексикографія та її завдання. Енциклопедичні й філологічні словники. Типи лінгвістичних словників. Відомості про лексикографічну роботу в Україні. Аналіз словників. Тлумачні словники. Термінологічні двомовні словники. Словник української мови; Етимологічний словник української мови; розгляд словників мови окремих письменників (Т. Шевченка, І. Котляревського та ін.). Аналіз фразеологічних словників. Лексикографічна робота в Україні сьогодні.

## *Розділ 2. Фонетика і фонологія.*

Тема 16. Фонетика та її предмет. Система фонем сучасної української літературної мови. Голосні; фонемі сучасної української мови та їх класифікація. Артикуляційна та акустична характеристика українських голосних фонем української літературної мови.

Тема 17. Приголосні фонемі сучасної української літературної мови та їх класифікація. Артикуляційна й акустична характеристика українських приголосних фонем у їх головних виявах. Варіанти приголосних фонем сучасної української літературної мови. Подовжені приголосні в сучасній українській літературній мові.

Тема 18. Науково-лінгвістична транскрипція українських текстів. Завдання науково-лінгвістичної транскрипції та її типи: фонематична (фонологічна), фонетична транскрипції.

Тема 19. Зміни звукового складу слів у мовному потоці. Явища

асиміляції, дисиміляції, спрощення в групах приголосних. Поділ асиміляції на типи: за напрямом, за обсягом, за характером змін в артикуляції приголосних. Дисиміляція приголосних та її поділ за напрямом і за характером змін в артикуляції приголосних. Спрощення груп приголосних у сучасній українській літературній мові.

Тема 20. Чергування фонем у сучасній українській літературній мові, відмінність чергування фонем від комбінаторних і позиційних звукозмін у мовному потоці (чергування варіантів).

Тема 21. Сучасний український правопис.

*Розділ 3. Морфеміка і словотвір.*

Тема 22. Словотвір як учення про структуру слів і закони їх утворення. Місце словотвору в системі науки про мову. Словотвірна будова слова.

Тема 23. Поняття морфем та її звукові варіанти. Структурні типи основ: непохідна (коренева) і похідна; зв'язана основа. Зміни в структурі слова. Спрощення. Перерозклад. Ускладнення. Основні способи творення слів: афіксальні, лексико-синтаксичний, морфолого-синтаксичний, складно-скорочення (аббревіація). Принципи словотвірного аналізу слова.

*Розділ 4. Морфологія.*

Тема 24. Морфологія як учення про граматичні форми слова і граматичні категорії. Лексичне і граматичне значення слова. Способи вираження граматичних значень в українській мові. Граматична форма і граматична категорія.

Тема 25. Частини мови в українській мові. Питання про частини мови та їх класифікацію в мовознавчій літературі. Принципи виділення частин мови. Слова самостійні і службові. Питання про безособово-предикативні слова (слова «категорії стану») та модальні слова в сучасних класифікаційних схемах.

Тема 26. Іменник. Визначення іменника як частини мови, його граматичні категорії та синтаксична роль. Семантичні групи іменників та їх граматичні особливості.

Тема 27. Категорія роду. Поділ іменників за родами. Зв'язок граматичної категорії роду з поняттям про істоти і неживі предмети. Відсутність категорії роду у множинних іменників. Граматичний рід аббревіатур, іменників іншомовного походження та окремих власних назв. Іменники так званого спільного роду. Подвійні форми іменників одного роду. Читання в граматичному роді іменників.

Тема 28. Категорія числа. Значення категорії числа. Іменники, що мають тільки форми однини або тільки множини. Залишки форм двоїни (у значенні множини) в сучасній українській мові та народних говорах. Роль наголосу у вираженні категорії числа.

Тема 29. Категорія відмінка. Значення категорії відмінка. Система відмінків у сучасній українській мові. Основні значення відмінків. Способи вираження значень відмінка, роду і числа в іменниках, що не мають форм словозміни.

Тема 30. Відмінювання іменників. Поділ на відміни та групи. Формування сучасних відмін іменника. Система парадигм в однині і множині. Зауваження до окремих відмінкових форм іменників. Іменники, які в сучасній українській мові перебувають поза чотирма відмінами. Особливості відмінювання

українських і неукраїнських власних назв (прізвищ, топонімів). Відмінювані і невідмінювані абрєвіатури.

Тема 31. Прикметник. Формування прикметника як частини мови. Визначення прикметника. Морфологічні особливості й синтаксична роль. Граматична залежність категорії роду, числа і відмінка прикметників.

Тема 32. Групи прикметників за значенням. Прикметники якісні і відносні. Якісні прикметники. Категорія співвідносної міри якості предмета, ступені порівняння якісних прикметників.

Тема 33. Відносні прикметники. Внутрішня класифікація відносних прикметників: власне відносні, присвійні і порядкові.

Тема 34. Перехід прикметників з однієї семантичної групи в іншу. Перехід відносних і присвійно-відносних прикметників у якісні.

Тема 35. Відмінювання прикметників. Залишки нечленних та нестягнених членних форм прикметників у сучасній українській мові, сфера їх уживання. Тверда і м'яка групи відмінювання.

Тема 36. Числівник. Формування числівника як частини мови. Питання про місце числівників у системі частин мови. Визначення числівника.

Тема 37. Поділ числівників за значенням. Означено-кількісні і неозначено-кількісні числівники. Групи означено-кількісних числівників. Поділ числівників за будовою. Числівники прості, складні і складені. Морфологічні особливості числівників. Відмінювання числівників різних груп. Синтаксичні особливості числівників.

Тема 38. Займенник. Формування займенника як частини мови. Місце займенника в системі частин мови. Визначення займенника. Особливості граматичних категорій займенника. Відсутність категорій роду і числа в окремих групах займенників. Нерозчленованість основи та флексії. Суплетивні форми займенників.

Тема 39. Поділ займенників за значенням. Групи займенників, займенники співвідносні з іншими частинами мови. Відмінювання займенників. Короткі історичні пояснення про утворення окремих форм займенників.

Тема 40. Дієслово. Визначення дієслова. Основні граматичні категорії і форми дієслова. Синтаксична роль дієвідмінюваних і недієвідмінюваних дієслівних форм. Інфінітив.

Тема 41. Категорія часу, значення та вживання форм теперішнього, минулого, давноминулого й майбутнього часів в українській мові. Утворення форм теперішнього, минулого й майбутнього часів.

Тема 42. Категорія особи. Значення й граматичні способи вираження категорії особи. Зауваження до окремих особових форм. Безособові дієслова.

Тема 43. Категорія способу. Значення та вживання дійсного, умовного та наказового способів. Утворення форм умовного й наказового способів.

Тема 44. Категорія виду. Способи творення видових форм. Видові пари дієслів. Одновидові дієслова.

Тема 45. Категорія перехідності /неперехідності. Зворотні дієслова в українській мові.

Тема 46. Категорія стану. Значення категорії стану. Форми активного і пасивного станів дієслів української мови та їх утворення.

Тема 47. Типи дієвідмінювання. Дієслова 1 та 2 дієвідмін. Атематичні дієслова. Розрізнення дієвідмін за морфологічними ознаками інфінітива. Структурні класи дієслів. Утворення дієслівних форм від основи теперішнього часу та від основи інфінітива.

Тема 48. Дієприкметник. Різні погляди на дієприкметник. Формування дієприкметника. Дієприкметник як атрибутивна форма дієслова. Морфологічні особливості і синтаксична роль дієприкметника. Активні і пасиви дієприкметники та їх утворення. Безособові форми дієприкметникового походження на -но, -то та їх синтаксична роль.

Тема 49. Дієприслівник як вербальна форма дієслова. Синтаксична роль дієприслівника. Творення дієприслівників.

Тема 50. Прислівник. Визначення прислівника. Лексичне значення, морфологічні особливості і синтаксична роль. Групи прислівників за значенням. Групи прислівників за походженням. Прислівники мотивовані і немотивовані. Ступені порівняння прислівників. Емоційно забарвлені прислівники. Наголос у прислівниках.

Тема 51. Частка. Визначення частки, функція часток у мові. Групи часток за функціями. Формотворчі й словотворчі частки. Місце часток у реченні.

Тема 52. Прийменник. Визначення прийменника. Будова прийменників. Утворення прийменників від інших частин мови. Значення і вживання прийменників. Основні значення, що їх виражають прийменникові конструкції. Синонімічні прийменникові конструкції.

Тема 53. Сполучник. Визначення сполучника. Поділ сполучників за походженням і будовою. Сполучники підрядності і сурядності. Сполучники і сполучні слова.

Тема 54. Вигук. Визначення вигуку. Групи вигуків за значенням, вживанням. Групи вигуків за походженням. Перехід самостійних слів і словосполучень у вигуки. Звуконаслідувальні слова.

Тема 55. Перехідні явища в системі частин мови, чинники, що зумовлюють процес переходу в системі частин мови. Явища субстантивації, ад'єктивації, прономіналізації, вербалізації, адвербіалізації.

### *Розділ 5. Синтаксис.*

Тема 56. Предмет синтаксису. Словосполучення і речення як синтаксичні одиниці. Розділи синтаксису.

Тема 57. Словосполучення як синтаксична одиниця. Змістові та структурні ознаки словосполучення. Словосполучення і речення. Питання про відношення фразеологічних, сурядних і предикативних сполучень до словосполучення.

Тема 58. Синтаксичні зв'язки в словосполученні; узгодження, керування, прилягання, кореляція та їх різновиди.

Тема 59. Речення як основна синтаксична одиниця. Комунікативна функція речення. Ознаки речення. Речення і судження.

Тема 60. Типи речень у сучасній українській мові. Типи речень за метою висловлювання (за функцією): розповідні, питальні та спонукальні. Речення стверджувальні та заперечні. Змістові, структурні та інноваційні їх особливості. Окличні речення як засіб вираження експресії. Типи речень за будовою: а)

двоскладні та односкладні; б) непоширені й поширені; в) прості й складні.

Тема 61. Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Підмет простий і складений. Способи їх вираження. Типи присудків: простий, складний, складений. Способи їх вираження. Особливості узгодження присудка з підметом.

Тема 62. Односкладні речення. Огляд розробки питання про односкладні речення. Типи односкладних речень. Означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові речення. Безособові речення. Інфінітивні речення. Номінативні речення. Вокативні речення.

Тема 63. Питання про слова-речення та їх різновиди.

Тема 64. Структура поширеного речення. Другорядні члени речення в двоскладному й односкладному реченні. Короткі відомості з історії вивчення другорядних членів речення. Принципи класифікації другорядних членів речення. Група підмета і присудка.

Тема 65. Другорядні члени речення та способи їх вираження. Означення. Узгоджені й неузгоджені означення. Вираження означень словосполученнями. Прикладка. Види прикладок і способи їх вираження.

Тема 66. Додаток. Прямий і непрямий додаток. Придієслівні й приіменні додатки. Додатки, виражені словосполученнями та інфінітивом.

Тема 67. Обставини. Типи обставин за значенням та способом їх вираження різними частинами мови та словосполученнями.

Тема 68. Порядок слів і актуальне членування речення.

Тема 69. Повні і неповні речення. Типи неповних речень. Функції неповних речень у монологічному і діалогічному мовленні.

Тема 70. Речення з однорідними головними та другорядними членами. Способи вираження однорідності. Речення з однорідними присудками. Узгодження присудка з однорідними підметами. Уживання узагальнювальних слів при однорідних членах речення.

Тема 71. Речення з відокремленими членами. Відокремлені другорядні члени речення. Дієприкметниковий і дієприслівниковий звороти. Питання про відокремлення додатків. Уточнення як постійно відокремлений член речення.

Тема 72. Речення зі вставними словами. Типи вставних слів за значенням. Морфологічне вираження вставних слів. Вставні словосполучення. Питання про вставлені конструкції.

Тема 73. Звертання. Функції звертання в реченні. Форма його вираження та вживання.

Тема 74. Складне речення. Єдність і цілісність змісту та будови складного речення. Різноманітність структурних типів складних речень. Сурядність і підрядність у складному реченні. Перехідні випадки між сурядністю та підрядністю. Безсполучниковий зв'язок частин складного речення. Способи вираження відношень між частинами складного речення.

Тема 75. Складносурядне речення. Змістовні та структурні особливості цих речень. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Приєднувальне вживання сурядних сполучників.

Тема 76. Складнопідрядне речення. Головне і підрядне речення, їх єдність. Граматичні засоби. Складнопідрядні прислівні і детермінантні речення.



Типи підрядних речень. Складнопідрядні речення з однорідною й неоднорідною супідрядністю і послідовною підрядністю.

Тема 77. Безсполучникове складне речення. Контаміновані багатокомпонентні складні речення.

Тема 78. Синтаксичні особливості тексту. Взаємозв'язаність окремих речень у зв'язному тексті, створювані ними текстові єдності. Період.

Тема 79. Пряма і непряма мова. Відмінність прямої мови від непрямої. Невласне пряма мова та синтаксичні способи її вираження.

Тема 80. Основи сучасної української пунктуації. Пунктуація і синтаксична будова української мови. Пунктуація та інтонація. Розділові знаки. Огляд уживання розділових знаків у простому і складному реченнях.

## 2. Навчальна дисципліна №2 «Історія української літератури»

### *Розділ 6. Давня українська література*

1. Перекладна література Київської Русі, її основні жанри. Святе письмо.

2. Літописання («Повість минулих літ»).

3. «Слово про закон і благодать» митрополита Іларіона. Ораторсько-проповідницька проза. «Повчання» Володимира Мономаха як взірць дидактичного красномовства. Паломницька література («Життя і ходіння Данила, руської землі ігумена»). Житійна проза («Києво-Печерський патерик»).

4. «Слово о полку Ігоревім» (редакції твору, джерельна база, художня своєрідність, історія відкриття та видання тексту твору, дослідження пам'ятки, тема, ідея, жанрова специфіка, своєрідність композиції й образної системи).

5. Література XVI – першої половини XVII ст. Полемічно-публіцистична література. Творчість Г. Смотрицького, С. Зизанія, Х. Фіلالета, М. Смотрицького, З. Копистенського.

6. Творчість Івана Вишенського («Послання до єпископів») у контексті раннього бароко (кін. XVI – 20-ті роки XVII ст.).

7. Шкільна драма другої половини XVII ст. та її жанрові різновиди: містерії, мораліте, міраклі, історичні, житійні, вертепні драми («Слово про збурення пекла», драми М. Довгалевського, інтермедії до драм М. Довгалевського, Г. Кониського та Я. Гаватовича).

8. Українська література XVIII ст.: «козацькі літописи» Г. Граб'янки, С. Величка, «Літопис Самовидця»; драма Ф. Прокоповича «Володимир»; поезія (Л. Баранович, І. Величковський, К. Зіновійв, І. Мазепа), сатиричні твори (І. Некрашевич, творчість мандрівних дяків).

9. Творчість Г. Сковороди (Біографія та історія дослідження творчості. Збірка «Сад божественних пісень», «Разговор о премудрости», збірка «Басні Харківські». Філософська проза. Діалоги «Наркісс», «Алфавіт, або Буквар світу». Діалоги-притчі «Вдячний Еродій» та «Убогий Жайворонок»).

### *Розділ 7. Українська література I половини XIX століття*

10. «Енеїда» І. Котляревського та традиції бурлеску в новій українській літературі.

11. Література «сентиментальної провінції»: сентименталізм та просвітницький реалізм (І. Котляревський «Наталка Полтавка», «Москаль-чарівник», Г. Квітка-Основ'яненко «Маруся», «Козир-дівка», «Сердешна Оксана», «Щира любов»).

12. Україноцентрична проза М. Гоголя: преромантичні координати (повість «Тарас Бульба», збірка оповідань «Вечори на хуторі поблизу Диканьки»).

13. Романтизм в українській літературі I пол. XIX ст., школи, ідейно-тематичні течії українського романтизму, альманахи («Русалка Дністрова», «Ластівка», «Основа»).

14. Поезія романтизму 30-50 років XIX ст. Розвиток жанру балади («Твардовський» П. Гулака-Артемівського, «Маруся» Л. Боровиковського, «Причинна», «Утоплена», «Тополя» Т. Шевченка, «Добуш» Ю. Федьковича). Лірика А. Метлинського («Степ», «Кладовище», «Смерть бандуриста»), В. Забіли («Не щербечи соловейко» «Гуде вітер вельми в полі», «Розлука»), М. Петренка («Недоля»), Є. Гребінки («Човен»).

15. (Романтичний) історизм у прозі та драматургії (романи «Чайковський» Є. Гребінки, «Чорна рада» П. Куліша, п'єса «Сава Чалий» М. Костомарова).

16. Творчість Т. Шевченка (основні віхи життя, періоди творчості): «Кобзар» 1840 року; поеми «Гайдамаки», «Наймичка», «Катерина», «Великий льох», «Сон», «Кавказ», «Марія», послання «І мертвим, і живим, і ненарожденним...», вірші «Розрита могила», «Чигрине, Чигрине...», «Заповіт», цикл «В казематі», «Сон (Гори мої високі)»; повість «Художник».

17. Проза Марка Вовчка в українському літературному дискурсі I пол. XIX ст. («Народні оповідання», повісті «Три долі», «Павло Чорнокрил»).

18. Соціально-психологічна проза Анатолія Свидницького (роман «Люборацькі»).

#### *Розділ 8. Українська література II половини XIX століття*

19. Розвиток українського реалізму в літературі II пол. XIX ст. Творчість І. Нечуя-Левицького (комедія «На кожум'яках», повісті «Кайдашева сім'я», «Микола Джеря»).

20. Реалістично-психологічна проза Панаса Мирного («Голодна воля», «Лихий попутав», «П'яниця», «Лихі люди»; роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»).

21. Драматургія Б. Грінченка («Степовий гість», «На громадській роботі»); своєрідність розкриття конфлікту в оповіданнях «Екзамен», «Дзвоник», «Непокірний», «Украла», «Олеся»; громадсько-політична лірика («Пісні та думи» («До праці», «Хлібороб», «Весняні сонети», «Наша доля»)).

22. Літературно-публіцистична лірика П. Грабовського («Робітниківі», «Швачка», «Трудивниця», «Надія», цикл «До Н.К.С.», «До українців», «Далеко», «До України», «Україна приснилась мені», «До Б. С-го», поема «Текінка»).

23. Розвиток українського театру корифеїв. Традиції та новаторство драматургії М. Кропивницького («Доки сонце зійде, роза очі виїсть», «Дай серцю волю, заведе в неволю»), М. Старицького («Не судилось», «За двома

зайцями», «Талан»), І. Карпенка-Карого («Хазяїн», «Сто тисяч», «Мартин Боруля»).

24. Поезія І. Франка (життєпис, ідейно-тематичний зміст збірки «З вершин і низин» («Гімн», цикл «Веснянки»); сонет у поетичній творчості І. Франка («Тюремні сонети», «Вольні сонети»); образ ліричного героя поезій збірки «Зів'яле листя». Філософські поеми «Іван Вишенський» та «Мойсей»).

#### *Розділ 9. Українська література кінця XIX - початку XX століття*

25. Загальна характеристика модернізму; діяльність «Молодої музи» (лірика В. Пачовського та П. Карманського) та «Української хати»; «маніфест модернізму» М. Вороного.

26. Драматургія та лірика Лесі Українки. («Одержима», «На полі крові», «Кассандра», «Камінний господар», «Лісова пісня», «Бояриня»; збірка «На крилах пісень»; концепція новоромантизму; вірші, пов'язані з С. Мержинським.

27. Символізм поезії О.Олеся («З журбою радість обнялась» «Чари ночі», «Айстри», «О слово рідне! Орле скутий!», «Для всіх ти мертва і смішна...»).

28. Специфіка прози М. Коцюбинського (імпресіонізм, пленерність зображення, композиція творів, психологізм, ліризація оповіді («На камені», «Лялечка», «Подарунок на іменини», «Сон», «На острові», «Intermezzo», «Що записано в книгу життя», «Цвіт яблуні»; мотиви й образи повісті «Тіні забутих предків»).

29. Стильові особливості прози В. Стефаника (своєрідність композиції, проблематика, експресіоністичні прийоми в новелах «Виводили з села», «Новина», «Стратився», «Мое слово», «Кленові листки», «Камінний хрест» «Сама-саміська», «Діточа пригода», «Марія», «Сини»).

30. Своєрідність прози О. Кобилянської («У неділю рано зілля копала», «Меланхолійний вальс», «Impromptu phantasie», «Царівна», «Земля», «Природа», «Юда», «Битва», «Лист засудженого на смерть вояка до своєї жінки»).

31. Особливості малої прози О.Маковея, Марка Черемшини та Л.Мартовича (поєднання експресіонізму й імпресіонізму в збірці «Кроваве поле», сатирична мала проза О.Маковея; цикл «Село за війни», символіка назви збірки «Карби» Марка Черемшини; «Стрибожий дарунок», «Винайдений рукопис про Руський край» Л.Мартовича).

32. Засоби психологізму в прозі Т. Бордуляка, М. Яцківа, С.Васильченка («Дай, Боже, здоровля корові», «Бузьки», «Ось куди ми підемо, небого» Т. Бордуляка, «Гермес Праксителя», «Душі кланяються», «В казармі» М. Яцківа; «Волошки», «Божественна Галя», «Басурмен» С. Васильченка).

#### *Розділ 10. Українська література XX століття*

33. Творчість В. Винниченка (оповідання «Федько-халамидник», «Студент», «Кумедія з Костем»; роман «Записки Кирпатого Мефістофеля»: новаторство проблематики, новий тип героя, концепція «чесності з собою» та її еволюція до концепції конкордизму; роман-утопія – антиутопія – пантопія «Сонячна машина»; драматургія: «Брехня», «Гріх», «Чорна Пантера і Білий Медвідь»: модерністичні засади, образ нової жінки).

34. Творчість П. Тичини (збірка «Сонячні кларнети», «Замість сонетів і октав», поеми «Скорбна мати», «Золотий гомін», поезія «Я утверждаюсь»).

35. Естетичні засади творчості неокласиків (поезії М. Зерова «Kosmos», «Діва», «То був щасливий десятилітній сон», концепція Києва в поезіях «Київ навесні ввечері», «Київ. Традиція», «Київ з лівого берега»; мотиви, образи, особливості стилю, концепція поета у віршах М. Драй-Хмари «Поетові», «Лебеді», «По клітці кованій», «Я світ увесь сприймаю оком», тема родини («Маленькій Оксани», «Лист до Оксани»).

36. Літературна боротьба 20-х років ХХ ст.: літературні організації, їх програми й художня діяльність; літературна дискусія 1925-1926 рр., роль М. Хвильового в її розгорненні; мотив матеревбивства в новелах М. Хвильового «Я (романтика)», «Мати»; повість «Санаторійна зона».

37. Творчість митців угруповання «Ланка-Марс»: В. Підмогильного (романи «Невеличка драма», «Місто», оповідання «Гайдамака», «Добрий бог»); Г. Косинки: імпресіоністичні елементи, мотив дисгармонії світу («На “золотих богів”», «За земельку», «Політика»), Є. Плужника (поезії «Сідало сонце», «Впало-ставай до стінки», «Вже одспівали по дорогах гарби», поема «Галілей»).

38. Драматургія 1920-1930-х років («Народний Малахій», «Мина Мазайло» М. Куліша; «Свіччине весілля» І. Кочерги; «Соло на флейті» І. Микитенка).

39. Творчість М. Рильського: неоромантичні й неокласицистичні риси (пейзажна лірика 20-х років: «На білу гречку впали роси...», «Яблука доспіли...», «Вже червоніють помідори...»; ідеал краси та його втілення у збірці «Троянди й виноград»).

40. Модерністські й авангардистські течії 1920-30-х років в українській поезії. Український футуризм: ідейно-естетичні засади, представники. Творчість Михайля Семенка в контексті футуризму (маніфести, поезомалярство, образ міста). Поезія Б-І. Антонича (міфопоетизм збірки «Зелена Євангелія»). «Тихий модернізм» В. Свідзінського (цикл «Зрада»: біографічне підґрунтя, міфологічні мотиви й образи, вірші «Пам'яті З. С-ської»).

41. Інтелектуальний роман В. Домонтовича («Дівчина з ведмедиком»: специфіка жіночих образів, інтертекстуальні виміри, образ головного героя-інтелігента).

42. Юрій Яновський: від сюрреалізму і романтизму до соцреалізму: риси активного романтизму; одеський кінороман «Майстер корабля»).

43. Поезія М. Бажана – від футуризму, сатирико-філософських поем до творів про вождів (сатиричні й філософські поеми 20-х – поч. 30-х рр. «Будівлі», «Гофманова ніч», «Смерть Гамлета»; мотив надії, система опозицій у «Чотирьох оповіданнях про надію»; цикл поезій «Нічні концерти»: образ митця, інтермедіальність).

44. Творчість В. Сосюри («Два Володьки», «Дніпрельстан», «Нальотчиця», вступ до поеми «Мазепа»; образ України («Любись Україну», «Юніє»); інтимна лірика («Так ніхто не кохав», «Тебе любив, як вітер небо», «Марія («Зеленіють жита і любов одцвіта...»), «Коли потяг удаль загуркоче»).

45. Кіноповісті «Україна в огні», «Повість полум'яних літ» О. Довженка: специфіка висвітлення теми Другої світової війни, історія створення, художні особливості.

46. Проза репресованих, які повернулися з ув'язнення: еволюція світогляду й індивідуального стилю (образ України в усмішках Остапа Вишні («Чукрен», «Чухраїнці», «Ярмарок»); жанрові особливості «Мисливських усмішок»; образ митця у творах «Дозвольте помилитися», «Моя автобіографія»); тема моральної загибелі в повісті Б. Антоненка-Давидовича «Смерть», тематика його «Сибірських новел».

47. Поезія 1950-60 років: творчість А. Малишка («Не будуй, мій віку, тюрем за ґратами», «Реквієм», «Я з тих країв, де в сині оболоні...», «Привіт тобі, обухівська дорого...»); поезія Д. Павличка («У дитячому серці жила Україна», «Там, де Лючка круто в'ється...», «Сковорода», «Ти зрікся мови рідної...», «Коли умер кривавий Торквемада»).

48. Специфіка прози кінця 1940 – 1960 років; роман «Собор» і полеміка навколо нього («Лист творчої молоді м. Дніпропетровська»); специфіка відображення війни в повісті П. Загребельного «Дума про невмирущого» (автобіографічна основа, своєрідність проблематики).

49. Концепція світу в поезії шістдесятників (поезії «Можна», «Люди – прекрасні», «Світ який – мереживо казкове», «Ти знаєш, що ти – людина...», «Дід умер», «Баба Онися», «Україні», «Матері», «Скільки б не судилося страждати», «Лебеді материнства», «Казка про Дурила» В. Симоненка; «Червоною задуманою лінією», «Сама собою річка ця тече», «Ластівка біля вікна», «Привіт тобі, ріко моєї долі», «Останній міст проплив у далині» («Український прелюд»), «Київ», «Ні! Цей народ із крові і землі» М. Вінграновського; поезія Ліни Костенко «Осінній день...», «Очима ти сказав мені: люблю...», «Умирають майстри», «Світлий сонет», «Пастораль ХХ ст.», «Мій перший вірш, написаний в окопі...»; образ Марусі Чурай в однойменному віршованому романі; інтерпретація теми поразки в романі у віршах «Берестечко» Л. Костенко; поема-феєрія «Ніж у сонці», «Балада про соняшник», «Не будьте самовбивцями», «Протуберанці серця», «Сонячний етюд», «Балади буднів», «Крила», поема «Смерть Шевченка» І. Драча.

50. Проза шістдесятників. Психологізм прози Гр. Тютюнника («Дивак», «Оддавали Катрю», «Смерть кавалера», «Комета», «Зав'язь», «Три зозулі з поклоном», «Климко»).

51. Дисидентська поезія й драматургія (цикли «Ґратовані сонети» І. Світличного, поезії «Гойдається вечора зламана віть», «Сто дзеркал спрямовано на мене», «І що кигиче в мертвій цій пустелі...», «Сто років як сконала Січ», «Отак живу: як мавпа серед мавп», «Як добре те, що смерті не боюсь я...», «У порожній кімнаті» В. Стуса; цикл поезій «За ґратами» М. Руденка).

52. Тема чорнобильської катастрофи в українській літературі (поєми «Чорнобильська мадонна» І. Драча, «Вибух» С. Йовенко, «Сім» Б. Олійника; повість «Жінка у зоні» С. Йовенко; роман В. Яворівського «Марія з полином наприкінці століття»).

53. «Вісімдесятники» й «літературні самітники». Оновлення української літератури в 1990-ті – на початку 2000-х років. Екзистенціалістські й барокові виміри оповідання «Жінка-змія» Вал. Шевчука; філософські доміанти оповідання Г. Пагутяк «Кіт з потонулого будинку»; тема радянської окупації

Західної України в новелах М. Матіос зі збірки «Нація»; феміноцентричність повість «Казка про калинову сопілку» О. Забужко.

### 3. СТРУКТУРА БІЛЕТА

Кожний варіант білета атестаційного екзамену містить 50 тестових завдань, зміст яких стає відомим здобувачу лише під час отримання варіанта випробування. Усі питання складені у формі обрання однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих, проти якої здобувач має зробити відповідну позначку.

Оцінка за відповідь на кожне запитання варіанта АЕ може набувати одного з двох значень:

максимального значення 2 бали у випадку правильної відповіді,  
мінімального значення 0 балів у випадку неправильної відповіді.

Розподіл питань у кожному варіанті за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Максимальна кількість балів, яку можна отримати за одне завдання	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за весь іспит
1	Питання на обрання правильної відповіді	2	$50 \times 2 = 100$

Структура білета за темами навчальних дисциплін

База містить завдання з 2 дисциплін (по 5 розділів у кожній) «Історія української літератури» та «Сучасна українська літературна мова». У кожному розділі 2 різні блоки, з кожного розділу обирається по п'ять завдань (2 або 3 завдання з кожного блоку), разом одиниць у варіанті 50.

Для забезпечення оголошеної структури екзаменаційного білета і належної варіативності під час його формування склад та обсяг бази тестових завдань повинен бути таким

Розділи	Всього завдань з розділу дисципліни	Всього завдань з дисципліни
Розділ № 1	50	250
Розділ № 2	50	
Розділ № 3	50	
Розділ № 4	50	
Розділ № 5	50	
Розділ № 6	50	250
Розділ № 7	50	
Розділ № 8	50	
Розділ № 9	50	
Розділ № 10	50	
Разом:		500

#### 4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90-100	Відмінно/ Excellent	Відмінне виконання, надано 90-100% правильних відповідей
82-89	Добре/ Good	Виконання вище середнього рівня, надано 82- 89% правильних відповідей
75-81		В цілому прийнятний результат, надано 75-81% правильних відповідей
64-74	Задовільно/ Satisfactory	Непогане виконання, надано 64-74% правильних відповідей
60-63		Виконання задовольняє мінімальним критеріям, надано 60-63% правильних відповідей
0-59	Незадовільно/ Fail	Виконання не задовольняє мінімальним критеріям, надано менше 60% правильних відповідей

#### 5. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

До навчальної дисципліни № 1 «Сучасна українська літературна мова»

*Основна*

1. Бабич Н. О. Практична стилістика і культура української мови. Львів: Світ, 2003.
2. Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011.
3. Бондар О. І., Карпенко Ю. О., Микитин-Дружинець М. Л. Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія. Київ: ВЦ «Академія», 2006.
4. Вихованець І., Городенська К. Теоретична морфологія української мови. Київ: Пульсари, 2004.
5. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія [автори: І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська, А. П. Загнітко, С. О. Соколова; за ред. К. Г. Городенської]. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017.
6. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. Київ: ВЦ «Академія», 2010.
7. Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012.
8. Плющ М. Я. Граматика української мови. Частина 1. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Київ, 2005.

9. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика / за ред. А. К. Мойсієнка, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Бондаренко та ін. Київ: Знання, 2010.
10. Сучасна українська літературна мова: Морфологія. Синтаксис / за ред. А. К. Мойсієнка, І. М. Арібжанова, В. В. Коломийцева та ін. Київ: Знання, 2010.
11. Сучасна українська літературна мова / за ред. М. Я. Плющ. Київ: Вища школа, 2000.
12. Сучасна українська мова / за ред. О. Д. Пономарева. Київ: Либідь, 2005.
13. Сучасна українська літературна мова: Підручник / А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ та ін.; За ред. А. П. Грищенка. 3-тє вид., допов. Київ: Вища школа, 2002.
14. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови. Київ: Знання, 2007.
15. Шевельов Ю. Історична фонологія української мови. Харків: Акта, 2002.
16. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. Київ: Academia, 2004.

#### *Додаткова*

1. Вокальчук Г. М. Авторський неологізм в українській поезії ХХ століття (лексикографічний аспект): монографія. Рівне: Перспектива, 2004.
2. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення / Ін-т укр. мови НАН України. Київ: КММ, 2014.
3. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів. Київ: Либідь, 2001.
4. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови. Синтаксис. Донецьк, 2011.
5. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі. Київ: ВД Д. Бураго, 2008.
6. Колоїз Ж. В. Неузואльне словотворення: монографія. Кривий Ріг: НПП Астерікс, 2015.
7. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: Підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2000.
8. Левченко О. П. Фразеологічна символіка: лінгвокультурологічний аспект: монографія. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005.
9. Лисиченко Л. А. Багатозначність у лексико-семантичній системі: структурний, семантичний, когнітивний аспекти: Наукова монографія. Харків: ВГ «Основа», 2008.
10. Лисиченко Л. А. Лексико-семантична система української мови / Видання друге, доповнене. Харків: ХНПУ, 2006.
11. Лінгвістичний аналіз: Практикум. Навчальний посібник / За ред. Г. Р. Передрій. Київ: ВЦ «Академія», 2005.
12. Літературна норма і мовна практика: монографія / [Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Коць Т. А. та ін.]; за ред. С. Я. Єрмоленко. Ніжин: ТОВ «Вид-во «Аспект-поліграф», 2013.
13. Миронюк С. С. Лексико-семантична парадигма широкозначних слів української мови: монографія. Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2014.
14. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. Луцьк: Вежа, 2001.

15. Плющ М. Я. Системна організація граматичної будови української мови. Таблиці. Схеми: Навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015.
16. Пономаренко С. Сучасна українська мова: Морфеміка. Дериватологія. Морфонологія: навчальний посібник / С. Пономаренко; відп. ред. О. В. Крутоголова. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017.
17. Попова І. С. Фундаментальні категорії метамови українського синтаксису (одиниця, зв'язок, модель): монографія. Дніпропетровськ: Вид-во ДНУ, 2009.
18. Сімонок В. П. Семантико-функціональний аналіз іншомовної лексики в сучасній українській мовній картині світу. Харків: Основа, 2000.
19. Стишов О. А. Українська лексика кінця ХХ століття (На матеріалі мови засобів масової інформації). 2-ге вид., переробл. Київ: Пугач, 2005.
20. Тараненко О. О. Актуалізовані моделі в системі словотворення сучасної української мови (кін. ХХ–ХХІ ст.): монографія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015.
21. Українська мова. Енциклопедія / редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. Київ: Вид-во «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 2007.
22. Українська фольклористична енциклопедія / [голов. ред. Г. Скрипник]; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2019.
23. Український правопис / НАН України; Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. Київ: Наук. думка, 2019.
24. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова. Київ: Літера, 2000.
25. Ярещенко А. П. Сучасний фразеологічний словник української мови. Харків: Торсінг Плюс, 2014.

До навчальної дисципліни № 2 «Історія української літератури»

*Основна*

1. Білоус П. В. Українська література XI – XVIII ст.: [навч. посіб. для самост. роботи студ.]. Київ: Академія, 2010. 360 с.
2. Бовсунівська Т. Українська бурлескно-травестійна література першої половини XIX ст. (в аспекті функціонування комічного). К.: Вид.-полігр. центр "Київ. ун-т", 2006. 178 с.
3. Борзенко О. Сентиментальна провінція. (Нова українська література на етапі становлення). Харків, 2006.
4. Возняк М. Історія української літератури : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Львів: Світ, 2012. 872 с.
5. Гнатюк М. Літературознавчі концепції в Україні другої половини XIX – поч. XX ст. Львів, 2000. 207 с.
6. Давня українська література: Хрестоматія / Упоряд. М.М.Сулима. Київ: Рад. шк., 1991. 576 с.
7. Історія української літератури: [у 12 т.] / Ред. кол. В. Дончик (голова) та ін.; Передм. М. Жулинського. Київ: Наукова думка, 2014. Т.1.: Давня література (X – перша половина XVI ст.). 840 с.

8. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини ХІХ ст.: Підручник / За ред. О.А.Галича. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 392с.
9. Історія української літератури 70 – 90-х років ХІХ ст.: [Підруч. для студ. філолог. спец. вищ. навч. закладів]: У 2 кн. / За ред. О. Д. Гнідан. Київ: Логос, 2003. Кн. 1. 575 с. Кн. 2. 439 с.
10. Історія української літератури: [у 12 т.] / Ред. кол. М. Сулима (голова) та ін.; наук. ред. Л. Мороз. Київ: Наукова думка, 2020. Т. 7. Кн. 1: Література 80 – 90-х років ХІХ століття. 531 с. Кн. 2: Література 80 – 90-х років ХІХ століття. 504 с.
11. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст. Т.1,2. У пошуках іманентного сенсу : У 10 т. Київ: ВЦ "Академія", 2013. 512с.; 624 с.
12. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст.: У 10 т. Київ: ВЦ "Академія", 2013. Т. 3-5: У сподіваннях і трагічних зламах. 472с.; 576 с.; 544 с.
13. Лімборський І. Сентименталізм в українській літературі. Черкаси, 2009, 148 с.

*Додаткова:*

1. Агеєва В. П. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму: К.: Факт, 2003.
2. Аккерман Г. Пройти крізь Чорнобиль / пер. з фр. П. Таращука. Київ: Либідь, 2018. 168 с.
3. Андрусяк І. Про птахів «затиснутих дощами», або що існує у «проміжку між травами». Поети «витісненого покоління» / упоряд. і передм. Івана Андрусяка. Харків: видавництво «Ранок», 2009. С. 3–39.
4. Барабаш Ю. Вибрані студії. Сковорода. Гоголь. Шевченко. К., 2006.
5. Васьків М. С. Український роман 20-х – початку 30-х років: генерика й архітектоніка. Кам'янець-Подільський: Буйницький О. В., 2007. 205 с.
6. Володимир Сосюра / Передмова, упорядкув. та прим. С. А. Гальченка. Харків: Фоліо, 2018. 411с.
7. Грабович Г. До історії української літератури: дослідження, есе, полеміка. К.: Основи, 1997. 604 с.
8. Гнатюк М. Іван Франко і проблеми теорії літератури: [навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл.]. Київ: Академія, 2011. 238 с.
9. Гузар З. Стежками життя і творчості Івана Франка: [пам'ятка для студента]. Дрогобич: Коло, 2004. 140 с.
10. Гундорова Т. Femina melancholica. Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. Київ: Критика, 2002. 272 с.
11. Гундорова Т. Проявлення слова: дискурсія раннього українського модернізму. Київ: Критика, 2009.
12. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 718 с.
13. Заверталюк Н. «Неподільної краплі питома вага»: [Літературознавчі студії]. Дніпропетровськ: Пороги, 2011. 235 с.
14. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. Зеров М. Твори: У 2-х т. Київ, 1990.

15. Ільницький М. Українська сецесія: етос болю (новела М. Яцкова «Діточа груди у скрипці») Слово і Час, 2009, 7, 19-23.
16. Кавун Л. «М'ятежні» романтики вітаїзму: проза ВАПЛІТЕ. Черкаси: Брама, 2006. 328 с.
17. Київські неокласики / Упоряд. В. Агеєва. Київ: Факт, 2003. 352 с.
18. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження. Антологія 1917 – 1933. К.: Просвіта, 2001.
19. Левченко Г. Міф проти історії: Семіосфера лірики Лесі Українки. Київ: Академвидав, 2013. 332с.
20. Максим Рильський / авт.-упоряд.: В. Є. Панченко, В. Л. Колесник; передмова В. Є. Панченка. Харків: Фоліо, 2019. 379 с.
21. Малютіна Н. П. Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ ст.: [навч. посібн. для студ. вузів]. Київ: Академвидав, 2010. 256 с.
22. Мовчан Р. Українська проза ХХ століття в іменах. Київ, 1997.
23. Мовчан Р. Український модернізм 1920-х: портрет в історичному інтер'єрі. Київ, 2008.
24. Наєнко М. Художня література України. Від міфів до модерної реальності. Київ: ВЦ «Просвіта», 2012. 1088 с.
25. Нахлік Є. Перелицьований світ Івана Котляревського: текст - інтертекст - контекст. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. 541 с.
26. Павличко С. Теорія літератури. Київ: Основи, 2002.
27. Павлишин М. Канон та іконостас. Київ, 1997.
28. Сверстюк Є. На святі надій. Київ, 1999.
29. Соловей Е. Українська філософська лірика. Київ: Універс, 1998. 368с.
30. Сорочинський ярмарок на Невському проспекті: Українська рецепція Гоголя / Упоряд. В. Агеєва. К.: Факт, 2003. 352с.
31. Сулима В. Біблія і українська література. Київ: Освіта, 1998. 399с.
32. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління (історико-літературний та поетикальний аспекти). 2-е вид., доповнене. Київ: Смолоскип, 2019. 592 с.
33. Ткачук М. П. Українська література ХХ століття. Тернопіль: Медобори, 2014. 608 с.
34. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ століття: У 4-х книгах. / Упор. В. Ярошенко. Київ: Рось, 1993 - 1994. 687с.
35. Чижевський Д. Історія української літератури. Від початків до доби реалізму. Тернопіль, 1994.
36. Чик Д. Сентименталізм: термінологічне окреслення в літературознавчому дискурсі. Нова філологія. Запоріжжя: ЗНУ, 2009. № 36. С. 86–91.
37. Шевчук В. Муза Роксоланська. Українська література ХІІІ – ХVІІІ ст. Київ: Либідь, Т.1-2. 2004-2005.
38. Шевельов Ю. Вибрані праці. Літературознавство. Кн.2. Київ, 2008, 1015с.